صفحه‌آرا: مجید اصغری

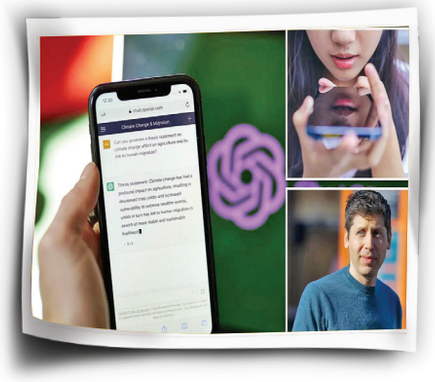
هوش مصنوعی

هوش مصنوعی از حریم کودکان محافظت می‌کند

شرکت OpenAI از ابزار جدیدی رونمایی کرده که به‌گفته این شرکت، به بازرسان پرونده‌های مربوط به آزار جنسی کودکان کمک می‌کند تا از میان حجم انبوه گزارش‌ها، موارد آسیب‌زا را سریع‌تر شناسایی و برای رسیدگی به آنها اقدام کنند. این ابزار می‌تواند تصاویر آزاردهنده کودکان را با دقت بیشتری تشخیص دهد و مشخص کند که آیا این محتوا با هوش مصنوعی تولید شده است یا خیر.

OpenAI همچنین دسترسی رایگان به این ابزار را در اختیار سازمان‌های تأییدشده قرار می‌دهد، راهنمایی‌های بیشتری برای تشخیص این نوع محتوا به توسعه‌دهندگان ارائه می‌کند و به آموزش نیروهای مجری قانون درباره نحوه استفاده از هوش مصنوعی در تحقیقاتشان کمک خواهد کرد. سیاستگذاران و نهادهای مختلف خواستار اعمال محدودیت‌های ایمنی بیشتر بر ابزارهای هوش مصنوعی هستند و OpenAI و سایر شرکت‌ها را به ساده‌سازی آسیب‌رساندن به کودکان متهم می‌کنند.

در سال‌های اخیر، تصاویر جنسی دیپ‌فیک تولیدشده توسط هوش مصنوعی از کودکان، سامانه‌هایی مانند CyberTipline متعلق به مرکز ملی کودکان گمشده و استثمارشده آمریکا (NCMEC) را با خطر اشباع روبه‌رو کرده است. این سامانه که گزارش‌های مربوط به محتوای آزار جنسی کودکان (CSAM) را جمع‌آوری و اولویت‌بندی می‌کند، در سال ۲۰۲۵ میلادی ۴۰۰هزار گزارش مرتبط با هوش مصنوعی مولد دریافت کرده که نسبت به ۶۷هزار گزارش در سال ۲۰۲۴ میلادی افزایش چشمگیری داشته است. پژوهشگران نیز هشدار داده‌اند که این هجوم می‌تواند حجم کاری NCMEC را «غیرقابل مدیریت» کند. دولت ایالات متحده اعلام کرده که تولید و انتشار محتوای آزار جنسی کودکان، چه با هوش مصنوعی و چه بدون آن، غیرقانونی است و ۴۸ایالت نیز قوانینی برای مقابله با دیپ‌فیک‌های جنسی مبتنی بر هوش مصنوعی وضع کرده‌اند. با این حال، ابزارهای ساخت چنین تصاویری به‌طور گسترده در دسترس است و به‌گفته پژوهشگران، تصاویر جعلی می‌تواند تشخیص مواردی را که در آن یک کودک واقعا در معرض آسیب قرار دارد، دشوارتر کند.

اینفوگرافیک

ساعت جدید اوپو معرفی شد

شرکت اوپو، ساعت هوشمند «واچ۵» را روانه بازار می‌کند. این ساعت ۴۲میلی‌متری، بدون تراشه و با صفحه نمایش AMOLED عرضه خواهد شد.

صفحه نمایش
۱٫۸۵اینچ

وزن
۲۵گرم

باتری
۳۵۱میلی‌آمپر ساعتی

رزولوشن
۴۵۰×۳۹۰پیکسل

عکس‌نوشت

مسکوزیر پای نخبگان ایرانی

تیم نخبگان ایران در مسابقات فناوری‌های پیشرفته بریکس ۲۰۲۶روسیه، با کسب ۹مدال، صدرنشین رقابت‌های بخش بین‌الملل این مسابقات شد. تیم دیجی نوری، نماینده کشور ما در این دوره از مسابقات، با ۲ طلا، ۳ نقره و ۴ برنز و کسب بیشترین تعداد مدال، بالاتر از نمایندگان چین، هند، برزیل و دیگر کشورها ایستاد. مسابقات بین‌المللی Hi-Tech Future Skills 2026از رویدادهای مهم جهانی در حوزه فناوری‌های پیشرفته و مهارت‌های آینده به شمار می‌رود.

ارتقای امنیت غذایی با هوش مصنوعی

حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور: امنیت غذایی بخشی از امنیت ملی است. با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، مدیریت هوشمند منابع و فناوری‌های نوین می‌توان مصرف آب، تلفات دام و طیور و ضایعات زنجیره تولید را کاهش و توان کشور را برای مواجهه با شرایط دشوار افزایش داد.

تسریع در تشکیل سازمان ملی هوش مصنوعی

رضا تقی‌پور انوری، رئیس فراکسیون هوش مصنوعی مجلس: با گذشت ۵ سال از فرمایشات رهبر شهیدمان هنوز اقدام جدی در حوزه هوش مصنوعی انجام نشده و متأسفانه در حوزه هوش مصنوعی کم‌کاری داشته‌ایم. امیدوارم با ابلاغ قانون ملی توسعه هوش مصنوعی هرچه سریع‌تر سازمان ملی هوش مصنوعی تشکیل شود.

رونمایی از فناوری‌های نوین شهری در رویداد «سیتکس»

آینده تهران را امروز ببینید

زاکانی: امروز در یک جنگ جدی و همه‌جانبه هستیم که یکی از پایه‌های اصلی آن علم و فناوری است

گزارش

گروه دانستنیها | تهران از دیروز میزبان یکی از رویدادهای فناورانه با محوریت آینده شهرهاست؛ نمایشگاه «سیتکس» با شعار «ایران پیشرو» در برج میلاد روز گذشته با حضور علیرضا زاکانی، شهردار تهران آغاز به‌کار کرد تا تازه‌ترین دستاوردها و ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فناوری‌های شهری را به نمایش بگذارد. مراسم افتتاح این رویداد که به همت سازمان فناوری‌های نوین شهرداری تهران برگزار شده، از دوشنبه شب با رونمایی از یک روبات غول‌پیکر در میدان آزادی حال‌وهوایی متفاوت پیدا کرد؛ روباتی که به‌عنوان نماد نمایشگاه معرفی شده و قرار است توجه شهروندان را به دنیای فناوری و نوآوری جلب کند.

عکس‌ها: همشهری/ محمد عباس‌نژاد

حل مشکلات شهری با فناوری

این مراسم با نمایش کلیپی از رهبر شهید انقلاب آغاز و بخش‌هایی از سخنان حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درباره پیشرفت و توسعه علم و فناوری ایران پخش شد، سپس علیرضا زاکانی، شهردار تهران به ایراد سخنرانی پرداخت. او با تأکید بر نقش علم و فناوری در حل مشکلات شهری گفت: مدیریت شهری تهران به‌دنبال فراهم کردن زیرساخت‌های مشارکت واقعی نخبگان و شرکت‌های نوآور است تا از ظرفیت علمی کشور برای حل مسائل پایتخت استفاده کند. به‌گفته او، در دوره جدید مدیریت شهری ۴ محور تحول سخت‌افزاری، مشارکت مردم، تحول مدیریتی و هوشمندسازی دنبال شده است. زاکانی همچنین از اختصاص نزدیک به ۳۰۰ هکتار از اراضی تهران برای ایجاد بستر فعالیت‌های علمی و فناورانه با همکاری دانشگاه‌ها و بخش خصوصی خبر داد.

توسعه بازار فناوری‌های دانش‌بنیان

سجاد محمدعلی‌نژاد، معاون مالی و اقتصاد شهری شهردار تهران از دیگر سخنرانان این مراسم در بخش‌هایی از صحبت‌های خود گفت: فناوری و نوآوری از محورهای اصلی مدیریت شهری برای حل مسائل پیچیده پایتخت است. به‌گفته او، شهرداری با راه‌اندازی سازمان فناوری‌های نوین و پارک علم و فناوری، به‌دنبال ایجاد فرصت برای فعالیت نخبگان و شرکت‌های دانش‌بنیان است. وی با اشاره به کاربرد فناوری در مدیریت بحران و حمل‌ونقل، از استفاده از پهپادها برای عملیات نجات و حرکت به سمت تولید واگن ملی و بومی‌سازی قطعات قطار خبر داد. محمدعلی‌نژاد هدف از برگزاری سیتکس را ایجاد بازار برای محصولات دانش‌بنیان و فراهم کردن امکان استفاده از دستاوردهای شرکت‌های فناور در خدمات شهری عنوان کرد.

بیش از ۱۰۰ شرکت برای ساختن شهر آینده

نمایشگاه سیتکس قرار است تا ۲۹ آبان میزبان بیش از ۱۰۰شرکت دانش‌بنیان فعال در حوزه‌های مرتبط با شهر در برج میلاد تهران باشد.

این نمایشگاه با محوریت سازمان فناوری‌های نوین و نوآوری شهری شهرداری تهران برگزار شده و هدف اصلی آن ایجاد ارتباط میان ظرفیت شرکت‌های فناور و نیازهای واقعی مدیریت شهری است.

در این رویداد ۳ حوزه اصلی حمل‌ونقل، مالی و فناوری‌های مالی (فین‌تک) و خدمات شهروندی مورد توجه قرار گرفته‌اند. شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه فناورانه ایده‌ها، محصولات و راهکارهایی را معرفی می‌کنند که بتوانند بخشی از مشکلات روزمره شهرها را با کمک فناوری حل کنند.

از ترافیک تا بحران انرژی؛ فناوری به کمک شهر می‌آید

یکی از محورهای مهم سیتکس، حمل‌ونقل هوشمند است؛ حوزه‌ای که می‌تواند با استفاده از داده‌ها و سامانه‌های دیجیتال، به مدیریت بهتر ترافیک و بهبود جابه‌جایی شهروندان کمک کند. مدیریت یکپارچه انرژی، مقابله با ناترازی انرژی، مدیریت پسماند، اقتصاد چرخشی و تأمین پایدار شهری از دیگر موضوعات محوری این نمایشگاه است.

در واقع، نگاه برگزارکنندگان این است که فناوری نباید فقط به تولید ابزارهای جدید محدود بماند، بلکه باید بتواند در زندگی روزمره مردم اثر ملموس داشته باشد. برای مثال، سامانه‌های هوشمند مدیریت مصرف انرژی می‌توانند به کاهش اتلاف منابع کمک و راهکارهای دیجیتال در مدیریت پسماند، امکان برنامه‌ریزی دقیق‌تر برای جمع‌آوری و بازیافت زباله را فراهم کنند.

رقابت ایده‌ها برای حل مشکلات شهر

یکی دیگر از بخش‌های قابل توجه این رویداد، حضور مجموعه‌های دانش‌بنیان و سرمایه‌گذاران در کنار یکدیگر است. برگزارکنندگان علاوه بر معرفی محصولات، به‌دنبال فراهم کردن زمینه تجاری‌سازی ایده‌ها و تبدیل آنها به راهکارهای اجرایی هستند. در بخش رقابتی سیتکس نیز ۳ حوزه حمل‌ونقل، فین‌تک و خدمات شهروندی تعریف شده است. برای طرح‌های برتر هر حوزه، جوایز نقدی درنظر گرفته شده، به‌طوری که به نفرات اول ۳ میلیارد تومان، نفرات دوم ۲میلیارد تومان و نفرات سوم یک‌میلیارد تومان جایزه تعلق می‌گیرد. بخش نوجوانانه «بذر طلایی» نیز با هدف توجه به ایده‌های دانش‌آموزان و دانشجویان در کنار فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان طراحی شده است.

بخش‌های متنوع نمایشگاه

موزه شهر پیشرو: یکی از متفاوت‌ترین بخش‌های سیتکس است؛ فضایی تعاملی که می‌خواهد بازدیدکنندگان را از تماشای فناوری به تجربه آن برساند. در این بخش، آینده شهر با استفاده از تصاویر سه‌بعدی، روایت‌های سینمایی و فناوری‌های تعاملی به نمایش درمی‌آید.

پاویون شهرداری: این بخش با الهام از معماری تاریخی عمارت بلدیه تهران طراحی شده و قرار است مسیری از گذشته مدیریت شهری تا چشم‌انداز دیجیتال تهران را روایت کند.

ریورس‌پیچ: به تعبیری ارائه معکوس، برخلاف رویدادهای معمول استارت‌آپی، این شهرداری است که ابتدا مسئله و نیاز خود را مطرح می‌کند و شرکت‌های دانش‌بنیان برای آن راه‌حل پیشنهاد می‌دهند.

پاویون نسل آینده‌ساز شهر: فضایی برای آشنایی نسل جدید با علوم و فناوری‌های نوین و مسائل واقعی شهر تهران است. غرفه‌های علمی در حوزه زیست‌شناسی، نجوم و علوم پایه، آسمان‌نمای دیجیتال، تجربه سفر به فضا، ماشین خورشیدی و بازی‌های واقعیت مجازی از برنامه‌های این بخش است.

غول آهنی در میدان آزادی

پیش از آنکه درهای نمایشگاه سیتکس به روی بازدیدکنندگان باز شود، یک مهمان متفاوت در میدان آزادی توجه‌ها را به‌خود جلب کرد؛ روبات غول‌پیکری که شامگاه دوشنبه به‌عنوان نماد رویداد «ایران پیشرو» رونمایی شد.

این روبات نمادی از نگاه فناورانه و آینده‌محور سیتکس است؛ رویدادی که می‌خواهد فناوری را از فضای تخصصی شرکت‌ها و آزمایشگاه‌ها به میان مردم بیاورد. انتخاب میدان آزادی به‌عنوان محل رونمایی نیز به این معرفی جلوه‌ای عمومی و شهری داده است.

البته اهمیت این روبات فقط به ابعاد و ظاهر متفاوتش محدود نمی‌شود. حضور چنین نمادی در یکی از مهم‌ترین نقاط شهری تهران فرصتی برای جلب توجه عمومی به موضوعاتی مانند روباتیک، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین است. حالا باید دید دستاوردهایی که در روزهای آینده در برج میلاد به نمایش درمی‌آیند تا چه اندازه می‌توانند این تصویر از آینده را به واقعیت نزدیک کنند.

یادداشت

سیتکس؛ آغاز فصل تازه‌ای در حکمرانی شهر

ادامه از صفحه اول

ما معتقدیم نوآوری نباید صرفا در شرکت‌ها و مراکز تخصصی محدود بماند. بخش مهمی از ایده‌های خلاقانه می‌تواند از محیط‌های آموزشی، دانشگاه‌ها و حتی محلات شهری شکل بگیرد. به همین دلیل، بخش «بذر طلایی» را برای شناسایی و حمایت از ایده‌های دانش‌آموزان و دانشجویان طراحی کرده‌ایم. همچنین توسعه خانه‌های علم و فناوری در سراهای محلات را دنبال می‌کنیم تا فرهنگ نوآوری به متن زندگی شهری وارد شود. شهروندان فقط دریافت‌کننده خدمات نیستند؛ آنها به‌دلیل شناخت مستقیم مسائل محله و شهر، یکی از منابع مهم خلق راه‌حل‌های نوآورانه‌اند. تهران نباید صرفا مصرف‌کننده فناوری باشد؛ باید به بستری برای توسعه، آزمون، رشد و تجاری‌سازی فناوری‌های شهری تبدیل شود. پارک علم و فناوری شهری و مراکز نوآوری تخصصی نیز با همین مأموریت شکل گرفته‌اند تا زیرساخت فعالیت شرکت‌ها و توسعه کسب‌وکارهای فناورانه را فراهم کنند. ما به‌دنبال ایجاد یک اکوسیستم پایدار هستیم که در آن دانشگاه، بخش خصوصی، سرمایه‌گذار و مدیریت شهری مکمل یکدیگر باشند. سیتکس را باید آغاز یک مسیر بلندمدت دانست؛ مسیری که در نهایت به ارتقای زیست‌پذیری تهران، توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، افزایش بهره‌وری خدمات شهری و تقویت جایگاه فناورانه ایران منتهی خواهد شد.

پیام اصلی ما روشن است: آینده تهران را نمی‌توان صرفا با تصمیمات اداری طراحی کرد؛ این آینده باید با مشارکت علم، فناوری، سرمایه، خلاقیت و ظرفیت انسانی کشور ساخته شود.

اخبار کوتاه

پوشش ۳۷درصدی نسل پنجم اینترنت در تهران

اپراتور سوم کشور همزمان با پانزدهمین سال فعالیت خود، از راه‌اندازی رسمی شبکه نسل پنجم تلفن همراه (5G) خبر داد؛ اتفاقی که می‌تواند جایگاه این اپراتور را در بازار ارتباطات کشور تقویت کند. به‌گفته مهدی فقیهی، مدیرعامل این شرکت، در حال حاضر ۵۸۰سایت این اپراتور در تهران به شبکه 5G مجهز شده‌اند و حدود ۳۷درصد جمعیت پایتخت را تحت پوشش قرار می‌دهند. برنامه آنها این است که تا پایان آذرماه، بخش شرقی کشور شامل استان‌های خراسان شمالی، خراسان جنوبی، مرکزی، اصفهان، کرمان، یزد و هرمزگان و تا پایان دی‌ماه بخش غربی کشور را تحت پوشش نسل پنجم قرار دهند.

اولین پرواز موفق هواپیمای برقی ۱۰تنی چین

چین نخستین پرواز سرنشین‌دار هواپیمای برقی ۱۰تنی CE-25A را با ظرفیت ۱۹مسافر با موفقیت انجام داد و گام مهمی در توسعه حمل‌ونقل هوایی برقی برداشت. شرکت هواپیماسازی تجاری چین (COMAC) این آزمایش را در استان شاندونگ انجام داد. این هواپیما برای جابه‌جایی مسافران در مسیرهای کوتاه بین‌شهری طراحی شده است و از سیستم پیشرانش تمام‌برقی استفاده می‌کند. شرکت COMAC این هواپیما را با همکاری آکادمی فناوری وسایل پرتاب چین (CALT) و دانشگاه جیائوتونگ شانگهای توسعه داده است. هواپیمای برقی CE-25A ظرفیت حمل حداکثر ۱۹مسافر دارد و حداکثر وزن برخاست آن حدود ۱۰هزار کیلوگرم اعلام شده است. سرعت کروز این هواپیما به ۳۰۰کیلومتر بر ساعت می‌رسد و ارتفاع پرواز آن حدود ۲۴۰۰متر است. رسانه‌های چینی برد پروازی این هواپیما را حدود ۴۰۰کیلومتر اعلام کرده‌اند. این برد، CE-25A را در دسته هواپیماهای مناسب برای پروازهای کوتاه منطقه‌ای قرار می‌دهد. چنین هواپیماهایی می‌توانند ارتباط هوایی میان شهرهای نزدیک را برقرار کنند و در برخی مسیرها جایگزینی برای سفرهای زمینی طولانی باشند.

نابودی ۴۰ماهواره اینترنتی هنگام پرتاب به مدار

۴۰ ماهواره اینترنتی آمازون که رقیب استارلینک به‌حساب می‌آمدند، در جریان پرتاب موشک «ولکان» متعلق به شرکت ائتلاف متحد پرتاب از دست رفتند. این موشک حدود ۱۰دقیقه پس از پرواز دچار نقص فنی شد و نتوانست محموله خود را در مدار قرار دهد. این حادثه نخستین شکست کامل مأموریت‌های فضایی شرکت ULA از زمان تأسیس در سال ۲۰۰۶محسوب می‌شود. علت دقیق بروز نقص هنوز مشخص نیست و بررسی‌های فنی برای شناسایی دلیل حادثه آغاز شده است. ماهواره‌های ازدست‌رفته متعلق به پروژه اینترنت ماهواره‌ای «آمازون لئو» هستند؛ طرحی که با هدف رقابت با شبکه استارلینک ایلان ماسک و ایجاد پوشش اینترنتی در سراسر جهان، توسعه پیدا می‌کند.